

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 3 ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 3 ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป จำนวน 584 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารโรงเรียน และผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 3 จำนวน 222 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 222 คน และผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน จำนวน 222 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 444 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางสุ่มของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 3 จำนวน 222 โรงเรียน

2.2 สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยกำหนดชั้นตามขนาดของโรงเรียน กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ตามขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

โรงเรียนแบบที่ 1 มีนักเรียน (300 - 600 คน) จำนวนโรงเรียนในเขตการศึกษา 3 มีจำนวน 480 โรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่าง 182 โรงเรียน

โรงเรียนแบบที่ 2 มีนักเรียน (601 - 900 คน) จำนวนโรงเรียนในเขตการศึกษา 3 มีจำนวน 68 โรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่าง 26 โรงเรียน

โรงเรียนแบบที่ 3 มีนักเรียน (901 - 1,200 คน) จำนวนโรงเรียนในเขตการศึกษา 3 มีจำนวน 22 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 9 โรงเรียน

โรงเรียนแบบที่ 4 มีนักเรียน (1,201 คนขึ้นไป) จำนวนโรงเรียนในเขตการศึกษา 3 มีจำนวน 14 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 5 โรงเรียน

2.3 จากข้อ 2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้โรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียน เพื่อให้ตัวแทนของโรงเรียนที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 222 คน และครูผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน จำนวน 222 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - list) ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - list) และปลายเปิด (Open - ended) ถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 3 ซึ่งประกอบด้วย ขอบข่ายงานบริหารงานกิจการนักเรียน 4 ด้าน ได้แก่ งานที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเรื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียน งานที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน งานที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - list) และปลายเปิด (Open - ended) ถามเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 3 ซึ่งประกอบด้วย ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน 4 ด้าน ได้แก่ งานที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเรื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียน งานที่โรงเรียนต้องจัดบริการให้นักเรียน งานที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

การสร้างเครื่องมือสำหรับวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนจากเอกสาร วารสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. นำความรู้ที่ได้มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถาม โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

- รองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- รองศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร สุคนธ์ทรัพย์

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- อาจารย์ราศรี ทองสวัสดิ์

ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสามเสน

- อาจารย์ชลิต พุทธรักษา

ผู้อำนวยการโรงเรียนสายน้ำทิพย์

4. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่านแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบต่อจากนั้นจึงสร้างแบบสอบถามฉบับทดลองขึ้น

5. นำแบบสอบถามฉบับทดลอง จำนวน 60 ฉบับ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา โดยนำไปทดลองกับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร จำนวน 30 โรงเรียน 60 ฉบับ

จากการทดลองใช้แบบสอบถามแล้วนำมา คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยสัมประสิทธิ์อิแอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach 's alpha coefficient) (ระวีวรรณ ชินะตระกูล, 2535 : 144)

$$\text{จากสูตร } r_c = [K/(K - 1)] [1 - \sum S_i^2 / S_t^2]$$

$$S_i^2 = \text{ความแปรปรวนของข้อข้อสอบ (ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ i)}$$

$$\sum S_i^2 = \text{ผลรวมของความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ}$$

$$S_t^2 = \text{ความแปรปรวนของคะแนนรวมของข้อสอบทั้งฉบับ}$$

K = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบหรือแบบสอบถามทั้งฉบับ

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

r_{∞} = ค่าความเชื่อมั่น

พบว่า แบบสอบถามฉบับทดลองนี้

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนได้
ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นดังนี้

- ผู้บริหารโรงเรียน ได้สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ที่ระดับ 0.88

- ครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนได้สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ที่

ระดับ 0.83

- ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นรวม ที่ระดับ 0.86

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหา ในการบริหารงานกิจการ
นักเรียน ได้สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นดังนี้

- ผู้บริหารโรงเรียนได้สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ที่ระดับ 0.97

- ครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนได้สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ที่

ระดับ 0.95

- ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นรวม ที่ระดับ 0.96

6. นำความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ฉบับทดลองที่
ประมวลความเห็นแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาและปรับปรุง อีก
ครั้งหนึ่ง

7. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ความเห็นชอบ จึงพิมพ์แบบสอบถาม
ฉบับจริง และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขอความร่วมมือ จากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงเลขานุการ
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขอความร่วมมือไปยัง ผู้อำนวยการการประถม
ศึกษาจังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพัทลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ
จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 3

2. ส่งแบบสอบถามและหนังสือมา บอกความสำคัญของการตอบแบบสอบถามและ ตลอดจนจุดมุ่งหมายของการวิจัย แก่ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จัดส่งไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ พร้อมกับแนบซองติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัย ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3. ผลการรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดีทำให้ได้รับแบบสอบถามคืน ดังนี้

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน ส่งแบบสอบถามคืน 199 ฉบับ มีความสมบูรณ์ 197 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 88.74 รายละเอียดตามตารางดังนี้

ตารางที่ 2. จำนวนของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจากผู้บริหารโรงเรียน

จังหวัด	โรงเรียนแบบที่ 1		โรงเรียนแบบที่ 2		โรงเรียนแบบที่ 3		โรงเรียนแบบที่ 4	
	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน
ชุมพร	14	14	1	1	2	2	1	1
นครศรีธรรมราช	71	64	9	8	1	1	1	-
พัทลุง	42	25	4	3	1	1	-	-
สงขลา	42	39	8	6	3	3	1	1
สุราษฎร์ธานี	26	22	4	4	2	2	2	2
รวม	182	164	26	22	9	9	5	4

3.2 ครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน ส่งแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ 193 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 86.94 รายละเอียดตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจากครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน

จังหวัด	โรงเรียนแบบที่ 1		โรงเรียนแบบที่ 2		โรงเรียนแบบที่ 3		โรงเรียนแบบที่ 4	
	จำนวน ที่ส่งไป	จำนวน ที่ได้รับคืน	จำนวน ที่ส่งไป	จำนวน ที่ได้รับคืน	จำนวน ที่ส่งไป	จำนวน ที่ได้รับคืน	จำนวน ที่ส่งไป	จำนวน ที่ได้รับคืน
ชุมพร	14	14	1	1	2	2	1	1
นครศรีธรรมราช	71	60	9	8	1	1	1	1
พัทลุง	29	24	4	3	1	1	-	-
สงขลา	42	37	8	6	3	3	1	1
สุราษฎร์ธานี	26	22	4	4	2	2	2	2
รวม	182	157	26	22	9	9	5	5

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนโดยการแจกแจง
ความถี่และหาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางพร้อมทั้งบรรยายประกอบ
สถิติที่ใช้

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

